

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsafő, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adtnak. Bőrszerűen levelek csak ismert kezelőtől fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 f. c. — Félévre 5 f. r. — Negyedévre 2 f. r. 60 kr. — Egy hóra 1 f. r.
HIRDETÉSI DÍJ:
Ot-hasábas polttör egyeztetésért 5 kr. — Helyszíni minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilatkozó 4 hasábas polttörért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház.
Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény egymint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

Ki legyen a képviselő?

III.

Annál inkább nem teszünk föl Debreczen város legmagyarabb polgárságáról, hogy akkor, mikor arról van szó: magyarok maradjunk-e vagy elnyeljük magunkat a szlávok által? — hát hogy egy pillanatra sem fog gondolkozni a felett, vajjon mit feleljen? Magyar akar maradni! ki várna tőle egyéb feleletet? Nincs is arra eset, hogy őt arra a pártra vigye lelkiismerete, mely Magyarországnak és a magyarságnak fennállását kockáztatja. Nem is akar ő tudni egyebet, csak azt: melyik legyen hát az a párt?

A szélsőbal reánk mutat és azt mondja: mi vagyunk. — De hát mivel támogatja ez állítást? Mert minden, a mit teszünk, azért van, hogy az által hazánkat és a magyarságot biztosítsuk. Adót azért fizetünk, hogy áldozatot hozunk a haza előmenetelére, hogy hátra ne maradjunk, hogy a mi egy nemzet fennmaradásához és életéhez szükséges, hát megszerezük magunknak és be bírjuk bizonyítani adatokkal, hogy azért a szorgalmas és takarékos ember boldogul. Megadja a hazának a mi a hazáé, azért neki is marad még elég.

Mert Bécseles joban akarunk maradni, hát ránk fogja a szélsőbal, hogy a nemzet érdekeit Bécseles feláldozzuk. Pedig ha van igazságos Isten, pedig van, hát az tudja, hogy hazafiságunk legszentebb érzelmeivel csüggnünk hazánk javán, s hogy minden érdekünket annyira védelmezzük, a mennyire az ész és hazafiság engedi. — de a háfárnál megállunk s a hűrt nem akarjuk addig feszíteni, a míg el nem szakad. És miért? Mert tudjuk, hogy a magyarnak Ausztriára szüksége van.

Mert a király személyét tiszteljük s belátván, hogy érdekeink egyek, tehát aggodalmait sokban osztjuk, — a szélsőbal reánk fogja, hogy talpnyaló rabszolgák vagyunk.

Szóval nem tudunk olyat csinálni, a mi ellen kifogása ne legyen. Miért? Mert mi folytonosan szem előtt tartjuk a körül-

ményeket, a mit a haza és nemzet biztosítani kíván, meghozunk érte minden áldozatot; engedünk, a hol engednünk kell, fegyvert használunk, a hova fegyver kell, — de Hübele Balázs nem leszünk soha. Illetve tehát bennünket a szélsőbal mindenféle váddal, csak egygel nem: hogy t. i. a nemzet ellenségeivel kezelt fogunk!

Hiába tehát minden ellenünk szórt beszéd és vád, mert ime Isten napja kideríti, hogy mi az oroszszal nem paktáltunk soha, és ha bár országunk jövőjét az orosz-török háboru alatt sem kockáztattuk, de azért nem vethette szemünkre a török, hogy egy panszláv agitátornak barátai jobbát elfogadtuk.

Mi nem tüntettünk a török mellett, hanem éreztünk érte, mert megvoltunk róla győződve, hogy jobbról Ausztria, balról a török egyedüli barátunk, de a minnek meg kellett lenni, annak meg kellett lenni! — s ime mi történtek? — Az, hogy a ki hájjával kormányunkhoz jön, az a török s a ki hájjával a szélsőbalhoz megy: az Ljubibratics!

Mi akkor is, most is azt tettük, a mit az ész parancsolt. Nem elleneztek az önállóságra érett szlávoknak felszabadítását a török, és meg által emancipálását a muszka alól. — ez a szélsőbal ellenezte, esa k-hogy a török mellett tüntethessen, na pedig, mikor arról van szó, hogy a törökkel Bosznián és Hercegovinán át összeköttetést tartunk fenn, hogy a törökkel szövetezzünk, hát ma meg már ezeket a tartományokat is kiakarja adni a szlávoknak.

Ime rövid képe annak, hogy a szélsőbal minis tisztában önmagával, sőt talán nem is gondolkozik, hanem pártoskodásból tesz mindent. Ki akarja adni Boszniát a szlávoknak. Meg akarja semmisíteni a közös hadsereget. Olyan politikát akar behozni, mely a birodalom tulsó felét felbontaná, hogy egészen egyedül maradjunk e világon!

Hát gondolkozik ez a párt?

Adó elengedést ígér, önálló vámot

ígér, önálló hadsereget ígér, mindent ígér, a mit a népek szeme szája kíván: csak éppen a haza fennmaradására nem gondol. Mi pedig mindenek előtt hazát és abban magyar nemzetet kívánunk. Áldozunk és adózunk, nem akarunk mi ingyen élni. Ne hitessenek bennünket a haza rovására czukros süteménnyel, egye meg a ki süti!

Azt kérdezzük tehát a szélsőbaltól, mutassa ki: hogy védelmez meg bennünket az oroszról, a panszláv áramlattól? Mert ha ezt kimutatja, szélsőbalok leszünk mi is: de haza nélkül, ország nélkül, magyarság nélkül süsse meg az egész tudományát s menjen az ő hazátlan hazafiságával szlávot fogni, de ne debreczeni magyart!

— A Krivosciában végrehajtott legutóbbi operatio, mint ismételve jelentik, a lázadók nagy veszteségével végződött. A főtámadás e hó 3-án történt meg. A mi nyolcz sőbesültünk Risanoba szállították; a kik közt három súlyos sebesült van; kettőt már este sebesítettek meg a lázadók lesből, miután egész nap a hegyeket kutattak katonáink.

— Az 1882-iki ordre de Bataille a brucki taborra nézve megjelent a tábori időszak május 2-tól szeptember 3-ig fog tartani. Az évenként tartatni szokott rendes gyakorlatokon kívül az idén nagy lovas gyakorlatok tartanak melyekben magyar lovasezredek is részt vesznek.

— A magyar államvasutak üzemének újraszervezése. Abból az alkalomból, hogy a tiszváideki vasutat az állam vette kezelés alá, tudvalevőleg valamennyi magyar államvasut újja szerveztetett. Az újraszervezés szerint valamennyi vonalon formális ügyvezetőségek állítottak fel, melyek az igazgatóság fönhatósága alá tartoznak, s melyek mellé formális, vonatváltó- és pályafentartó-felügyelőségek alkalmaztak. Az új üzletmenet nehézsége arra indította a mérvadó tenezőket, hogy egy konferenciát híjanak egybe, melynek czélja újabb és alkalmasabb módok feltalálása volna, melyekkel az alig két év óta érvényben levő újítást czélszerűen módosítani lehetne. Az tlesekben, melyek a magyar államvasutak igazgatóságánál tartatnak, azt indítványozták, hogy a jelenlegi igazgatóság vezérigazgatósággá ala-

kittassék át, melynek teendői a kezelésnek csupán ama ágaira terjednének ki, melyeket egy központból könnyebben el lehetne látni. (Tarifák, menetrendek, anyagbeszerzés stb.) A többi teendő az újonnan szervezendő két formális igazgatóság hatáskörébe utasítottak, melyek mellé az eddigi formális ügyvezetőségek helyett formális és pályafentartási felügyelőségek alkalmaztatnának. Végleges eredményt a konferencia még nem ért el.

Nekünk is ilyen példa kellene!

(—Z.) Addig-addig hallgatta a lengyel paraszt az orosz bujtogatót, hogy egyszer csak nem hitt neki, hanem elhatározta magában, hogy azt a rettentő szép és rettentő boldog országot, a hol az emberek nem bírják megemészteni a boldogságot, hanem ügynököket küldözgetnek jobbra-balra és azok által kínáltatják másoknak is, hogy a világnak ezen új Kanaánját megnézi. Egyik galiczi falu tehát küldöttséget választ, a mely küldöttség tömött tarisznyával és reménytel tömött kebelével el is indul, üres tarisznyával és besavanyított ábrázattal vissza is tér, elmondja, a mit ott látott és tapasztalt, mire az egész falu lakosságának füleig húzódik a szája és most menjen oda orosz agens bujtogatót.

En istenen! — gondoltam magamban, a mint olvasom ezt a hirt — hát a legtöbb politikai elégedetlenségnek kuforrása a tudatlanság. Mikor meg a muszka is bir magának fogni embert Európában, ki az ő uralma alá vagyakozik s az osztrák-magyar állapotokkal nincs megelégedve. Meg tudja pedig fogni ezt az ember azért, mert tudatlan, mely a muszka állapotokat nem ismeri, hanem elhiszi az amitónak, a mit az amitó beszél. A ki pedig nem hiszi el, hát hogy amaz állapotokat megismerhesse, akkor is csak imigy-amugy, hát tarisznyát akaszt a nyakába és elmegy a helyszínére meggyőződni.

De hát ki teheti ezt? Ezt nem minden ember teheti, s e szerint a ki nem teheti, hogy tudhassa, hogy mi igaz az amitók beszédéből és mi nem? Holott egy tanult embernek nem kell elmenni Oroszországba, mégis jobban ismeri az orosz viszonyokat, mint legtöbbje annak, a ki onnan ámitani jön, és be-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

Elster balgasága.

Angol regény.

Irta: Mrs. Wood Henry.

Fordította: T. M.-né.

HARMADIK KÖTET.

V. FEJEZET.

Egy lovaglás a ponnyon.

(Folytatás.)

Azért mindent felhasznál, hogy magának befolyást szerezzen, és ezek mellett oly kiállhatatlanná tette a házat, hogy a grófiné gyakran megfogta fia kezét és a lelkézlakba menekült.

Senki sem kétkedhetett a gróf atyai érzelmen, habár az igen különös módon nyilvánult. Ritkán vagy talán sohasem lehetett gyermekeivel enyelegni látni. A fiu nevezetes történeteket beszélt el, tudni illik, miként ölelte és csokolta őt atyja, ha néha egyedül voltak és hogy ömlöttek mellette könyei, azonban mások jelenlétében meg csak egy hízogó szót sem mondott neki. Szegény Mande, ő mind azon nevekkel a mi csak egy szerető anya szótárában találhatik, elhalmozta fiát, ellenben a gróf mindegy Eduardnak nevezte őt, a miért az öreg grófné folytonosan bosszankodott.

Néhány napra a temetés után, Mirrable Calneba ment valamiert és mire dolgát végezte, egészen bealkonyodott. Midőn a Gum házához ért Gum asszony látta a kert ajtónál állni és Jones Lyddával beszélni. Mindkettő nevetett, úgy látszott mintha most Gunné kevésbé levert, és a másik kevésbé bosszus mint rendszeren.

— S kegyelmes Isten, te vagy! — kiált Jones asszony midőn Mirrablet fölismerte. — Nem kell az ördögöt a falra festeni mert

megjelen. Épen most mondtam, hogy még nem láthattam új gyászruhát.

— És nevetel hozzá, — jegyzé meg Mirrable.

— Mindjárt ily gondolatokra jössz! Én beszéltem el Nanczynak, hogy miként szedtem rá a multkor ferjemet és e felett nevetünk. Hm, selyem és crépe! Neked ugyan jó dolgod van!

— Durva neveletlen módjára, jó hosszú feleletet adott Mirrablenak, csak hogy oltózetét jól megvizsgálhassa. Szemei irigységtől égtek.

— Te még mindez ideig nem változtál Lydda. Mit csinál Jabez Nancyz.

— Garcharberbe ment, — felelt Gum asszony. — Azt hittem már soha sem látlak Mary.

— Csak nem várhattál addig, míg a ház oly mély gyászba volt. Mindnyájan megvoltunk zavarodva az képzeltetted.

— Hiszen nem voltak sokan a kastélyba. — Csak Carr ur, és ő is elutazott ma. Azonban még mindig itt van az öreg.

— És még soká itt marad, ha igaz, amit beszélnek, — mondá Jones asszony, mialatt ujjaiával Mirrable selyem ruháját tapogatta. Mirrable hallgatva egyezett meg e feltevéssel; ő teljesen meg volt arról győződve, hogy csak egyedül a gróf világos és szigorú parancsa tavolthatja el az öreg grófnét Hartledonból. Azért ha most valaki azt mondta volna hogy az öreg még azon éjjel és pedig saját ösztönéből elfogja a kastélyt hagyni, azt ő egyszerűen lehetetlennek tartotta volna.

— Ha e selyem nincs pamuttal vegyítve, akkor én nem értek hozzá mondá Jones asszony irigységében. — Szépen behuhtak ezzel Mirrable Mary.

— Az az én dolgom Lydda! Én viselem a ruhát nem te.

— Nem, hala Istennek, nem én, — válaszolá amaz emellett azonban úgy nézett mint

a róka a szőlőre. — En nem vennék magamra rozsz selymet.

— Mary — mondá Gum asszony gyöngye hangjával. — Miért nem jött valamelyik testvér a temetésre? Jabez igen csudálkozott rajta, a grófnénak igen sok testvére van a mint mondják.

— Percivalt akarod mondani, mert a grófné nincs már. Valószínűleg nem jöhettek. Azon testvér ki a Wight szigeten lakik valami kirándulást tett, mert különben eljött volna az öreg ladyval és lord Hirtton Blondből sürgönyözött, hogy nem jöhét, a többről mítsen tudok.

— Mily borzasztó szerencsétlenség volt az! — sópáncodott Gum asszony.

— Minden ok nélkül meghalni, mert hiszen a gyermeknek legkisebb baja sem történt? Nagyon szomorú, Mary?

— A gyermek? — Nem, a gróf.

— Azt hiszem, mert nagyon csendes és levert, azonban én úgy látom, már régen oly szomorú, mintha valami iszonyu teher nyomná lelkét. — Nem hiszem, hogy nagyon boldogan élt volna nejevel folytatá kis szünet mulva. — Azonban ezt nem szükség Calneban elbeszélni Lydda!

— Mintha azt nem tudná már regen Calne, — dörmögött Lydda.

— En csak azt hozom fel erre, hogy a grófné, házassága után egyedül jött ide, és férje úgy nézett ki midőn ide érkezett, mint egy kísértet. Habár csak egy napig volt itt én még is beszéltem vele, és ez több, mint a mennyivel masok dicsekedhetnek És azon nyár óta nem volt a gróf.

— Azt hiszem a gróf most állandóan itt fog lakni.

— Miért hiszed azt? — kérdé Lydda kíváncsian.

— Mert ma reggel, midőn — Szent Isten! Mi az?

Nagy csörömpölés, mintha minden nemű vas, cserep és üveg holmi összeomlott volna, hangzott ki a házból. Egy aggályos peru következet, mely után Gum asszony úgy nézett ki, mintha rögtön el ájulna.

— Mit mivel Tilly mindég?

— Vigyaz, — kiáltott Lydda — Majd meg mutatom önnek — és Gum asszonyt felre taszítva rohant a háznak. Tilly saját leánya volt és most Berta helyét foglalta el ki egy keményseprővel kelt össze.

Gum asszony szintén követte őt, mialatt lelkeelött, minden törekeny tárgyat háziban összezúzva látott

— Jó estét Nancy, — kiáltott Mirable utána. — Nem maradhatok tovább.

A két nő eltűnt a házból, és Mirrable haza felé sietett. Azonban nem erhetet zavartalanul oda, mert hirtelen egy bokor mellől feltűnt Pike ki meglehetősen részvettel kérdészködött egészsége felől. — Elmúlt fogfájása? — kérde.

— Igen — mondá amaz meglepetve. — Ki mondta azt meg önnek? — kérde tovább Mirrable Pikere bamulva. Nem most szöföltotta őt meg először egész varatlantul Pike, s azt megkell vallani, hogy Mirable mindég udvariasan bánt vele, — talán felelemből.

— Véletlenül hallottam. Tehát — a gróf olyan mintha valami iszonyu teher nyomná lelkét! — Micsoda lehet az?

— Csak a saját bajára ügyeljen on, erti, a gróf majd készen lesz a magával, — felelt Mirrable bosszusan. — Különben könnyen érthetné őnt olyan, a mi önére nézve nem volna kelemes.

— Egy iszonyu teher, — ismétlé magában Pike, és a tova siető Mirrable után nézett. — Egy iszonyu titok! En tudom azt. Majd egy szép napon, egy pár kérdést fogok önből intézni gróf ur. Már regen meg tettem volna ha...

Itt egy káromkodással megszakítja ma-

szel mesés dolgokat egy országról, melyben a szabadság rablánc és a nép boldogsága nyomor. Hát ha egy ilyen orosz bujtogató olyan emberrel jön össze, ki amaz ország lakóinak sorsát ismeri, tagadhatatlan, hogy azzal nem boldogul, míg ellenben tévútra vezeti azt, ki csak az úgynök szava után indul.

Es mikor e tárgyról gondolkozom, eszembe jut, hogy: En istenem! miért nincs itt mellettünk egy olyan nemzet is, meg egy olyan ország is, a milyen a magyar nemzet, meg a milyen Magyarország lenne, ha a magyar függetlenség párt politikája sikerülne, hogy lenne egy szegény nemzet, melyet öt-hat ellenséges nemzet fog körül és husát tépi, sőt kivesszi szájából még betevő falatját is. Miért nincs mellettünk egy ilyen ország, hogy azok, kiknek nem volt és nincs alkalmuk tanulmányaik és ismereteik által azon magaslata emelkedni, honnan egy ilyen ország belsejébe tekinthetnek, hat hogy azok, mint az említett galicziai polgártársak, nyakukba vehetnék a tarisznyát és elballaghatnának Kanaán földjét nézni, a hol a nép felbukik ehen?

Mert hát azok, kik a szabadelvű párt vezéri magaslatait elfoglalják, éppen úgy látják ama független ország belsejét, mint a hogy Oroszország belsejét látják, a nélkül, hogy oda mennének, sokkal jobban, mint a kik onnan jönnek, a magyar nemzetet ámitani, és a mint hogy egyik ámitásnak se lehet ellenszere más, mint a meggyőződés, vagy felvilágosodottság, hát az a galicziai falu elmehegett Muszkországot megnézni, a nélkül, hogy ott ragadt volna, de bezeg a magyar nemzetnek nincs alkalma az a független Kanaán megnézni, a milyen mai napság már nem terem, s így neki a gondolkodás és felvilágosodottság feyverénel egyéb mentőeszköze épen nincs. Pedig ha tehetnék, itt is az lenne legjobb, azt mondani neki: ám menj és szerezz magadnak meggyőződést!

Ez lenne a legjobb kijózanító gyógyszer. A galicziai panszláv igazgatósákkal szemben is többet ér ez a kis tapasztalás, mint a kormány minden rendszabálya, mely a tiltott gyümölcsöt csak edesbé teszi. — Az övrendszabályokkal szemben azt mondja az igazgató, hogy: Azert tiltják, mert titkolják előttek az igazságot és ez csak az igazgató részére hajtja a vizet. Hát bizony-bizony, még egyszer mondom: Miért nincs itt a szomszédban egy olyan független nemzet, a milyenné a magyart akarnák tenni a szélsőbalok?!

Milyen lesz az 1882-ik év.

Az időjárás, a természet megfigyelése 50 év óta minden tudományom melyről most beszélni akarok.
Nem akarok a régi görög istenek szerepebe vágni; háromlábú széken jóslgatói a jövőről, melybe még soha senki bele nem látott; egyszerű kenyérvető profeta vagyok, ki vizsgálja az égi testeket, a lég tümenényeit, jegyzi a napok lefolyását évtizedeken át és ezekből következtet.
Az utóbbi évekről még az egyszerű laikus gazda is tanulmányozhatta, hogy ezek a meglepetés évei voltak; az időjárásnak rendes

lefolyására, csak az évszakoknak néhány napja, vagy legfeljebb heteről lehetett ráismerni; a többi abnormis volt; meglepetéseket hozott s a legtapsztaltabb embert is kihozta a flegmából.

Vegyük csak a közelebbi 1880-ik évet, daczára, hogy az előbbi hónapok is rendkívüli-
ségekkel produkáltak, július hó 30-án délután északnyugatról megjött a zivatar villámlással és mennydörgéssel, aztán dörgött és villámlott keves szünettel augusztus 6-ig, tehát majd nyolcz napig, midőn már 2-án nemcsak Somogyot, de a dunántúli megyék egy jó részét elverte a jég. Az eső pedig július hó 30-tól fogva — ismét keves szünettel — esett egész augusztus hó 27-ig. Erre pedig szeptember hó 2-től 10-ig olyan kánikulai forróság volt, hogy naponként 32—36 fok meleg volt. Es talán itt vége van? dehogy van! okt. hó 3-án nagy égrengés, mennydörgés volt; rá mindjárt 24-en reggel hideg északi széllel hó esett! November hó 9-én reggel 4/8 órák pedig volt erős földrengésünk, midőn Zágráb nagyobb részét megviselte, a rengés tartván hetek át. Nemde elég egy évre?

S ez év a folyó évek közt nem az egyedüli ritkaság: van méltó párja az 1881/2-ik évben.
Ugyan ki ért évtizedek alatt olyan telet, mint az ideit volt: hogy november hó 1-én délután esett északi szél mellett egy kis hó, mely azonnal elolvadt, azután egész telet át semmi hó, párszor langyos eső, legtöbbször poros ut, 6—8—10 fok meleg mellett: csak néhány reggel 4—6—8 fok hideg; mintha Triest vagy Fiume vidéken ehünk.

Egész telünk egy gyenge tavasz volt: február hóban 22-en már lepkéket fogtunk; kezdtek rugyezni a fák; déli oldalokon megindult az élet; márczius hóban pedig már dörögött az ég, s nyílnak a virágok a szabadban!
Mint fentebb említők: a rendkívüli-
ségeit éljük, s a ki ezeket az utóbbi évtizedben figyelte, azt is tapasztalhatta, hogy a rendkívüli-
ségeket nem normális időjárás, hanem ismét rendkívüli-
ségeket követve, vagis az időjárás egyik tulságából a másikba esapott át.

Mire van tehát kilátásunk?
Hogy még a szárazság tovább tart, mely tavaszi veteményeink csak azért bírnak ki, mert korán lettek elvetve, s megerősödhetek; de ezek is, az ősziek is, — különösen a rozs — ritkák maradnak.

Hogy a téli és tavaszi nagy szárazságot sok eső fogja követni, bizonyosabb mint nem a tapasztalatok után; a kérdés csak az: mikor jönnek az esőzések.

Ha májusban; ekkor rendszeren 12-től 24-ig északi szelek szoktak járni. (lásd 1866-ot, midőn május hó 12-én elkezdett fújni az északi szél és fújt 22-én reggelig, többnyire hideg, boros idővel; midőn kitisztult, a lég nagyon áthűlt és 23-án, 24-én elragyogtak. De a többi évek nagy részében is május hó közepén sokszor megjött az északi szél) s így a fagytól tarthatunk, pedig 1866-ik évtől fogva, csak kevés évben volt ezen időszakban a vegetatívó olyan előre, mint most van, tehát legnagyobb krízis alatt állunk!

Az ideit természet felett nem a közelebbi lefolyt szárazság dönt, mert a tél folytán a föld porhanóvá válván, a vetések hamarabb nőttek s jobban erősödtek mint máskor ily időpontban, s így a szárazságot jobban bírják.
Hanem dönt az az: lesz-e május hóban fagy, midőn mindennünk koczkan áll; s mitől az ég óvja meg szegény országunkat.

A késői fagyok — mitől tarthatunk — elmaradván, gazdag aratást várhatunk, különösen buza és tavaszkiabban, mert ezek jól keltek; egészségesek és veteményt keltők.
Egyébiránt, ha eselődnek, gondolják meg

önök, hogy e sorokat olyan proféta írta, a ki szintén kenyérrrel el s 50 évi gazdasági tapasztalásából következtet.

H. S. r.

Irodalom.

→ **Liszt Ferencz** a husvéti ünnepek-kalocsán töltötte Haynald bibornok-érseknel. Husvét első napján a mester az érseki palota nagy termében az „Ave Mária“-t és saját szerzeményeiből egy „Etude“-öt, továbbá Schubert és Rossini-tól egy darabot adott elő, melyért a nagy szamu közönség szűnni nem akaró zajos tetszenyilatkozatokban részesítette.

→ **Csiky Gergely** befejezte a népszínház számára írt a „N y á r s p o l g á r o k“ című 3 felvonásos népies drámáját, mely olyan forma stílyben van tartva, mint a jeles drámaírónak a „Proletárok“ című színműve. Csiky meglátogatta Blaháné asszonyt és felolvasta neki az egész darabot, mely helyenkint könyvre fakasztotta a művészt. A fő női szerep Blaháné asszonyé, kinek alkalma lesz több oldalú tehetséget csillogtatni az új darabban. Kivülé Kassai, Tihanyi, Solymosi játszóknál a főszerepeket. A darabban különben nagy számú személyzet fog szerepelni. A hatásosnak ígérkező darabot május 17-én adják először. Evva Lajos, a népszínház igazgatója mindent elkövet hogy a népszínház drámaíróinak a népszínházban először adják művét minél tökéletesebben mutassa be. A kiállításra is a legnagyobb gondot fordítják.

→ **Meheszei Kató** című pályamű, írta Kühne Ferencz, jelent meg a Magyar országos mehészeti egyesület kiadásában, mely Knoll Károly akadémiai könyvtárusnál, mint az Egyesület bizományosánál kapható. A 13 ívvel töltött tartalmazó és 28 ábrával ellátott műnek bolti ára csak 1 forint; (megrendelések ily aru példányokra K u o l l K á r o l y akad. könyvtárushoz Budapestben czímzendők.) a mehészeti és tanítóegyesületek tagjainak pedig 50 krajczárért bementesen küldetik meg, hogy ha a m. orsz. mehészeti egyesület igazgatóságához (a level Kriesch János műegyetemi tanárnak czímzendő) fordulnak.

Napi hírek.

→ **Szabadelvű polgártársainkat** figyelmeztetjük, hogy adóhátalékaikat e hó 15-ig fizessék ki, mert különben képviselő-választási jogaiktól esznek.

→ **A király és Rezső trónörökös** hir szerint, megfogják tekiíteni szeptember végén a Maros-Vásárhelyt tartandó honvédségi hadgyakorlatokat. A trónörökös látogatása amál valószínűbb, mert a hadgyakorlat idejéhez közel esik a görögnyelvi vadászati idény. A maros-vásárhelyi honvéd sátorát bor tavaszi tisztogatásához és kellő berendezéséhez már hozzáfoglak.

→ **A helybeli m. kir. adófelügyelőség** által a f. 1882-ik évre összeállított tőke kamat és életjáradék adóról szölli, nemkülömben az általános jövedelmi pótdadó lajstromok f. april hó 13-tól 22-ig a városházán az adókövető hivatalban, 8 napi közzszemlre kifogván tétetni; felhivatik minden ilyenmű adók-telek polgára e városnak, hogy a kitett lajstromokat, a kitűzött időben saját érdekéből tekintse meg, hogy a tőkekamat adó lajstromot illetőleg az adókövető bizottságnál, a néhány napmulva történendő, s majdan a tisztásgazdák utján tudtul adandó tárgyaláson, — magát kellő okmányval ellátva, — netaláni felszólamlását érvényesíthesse, a pótdadó lajstromot illetőleg pedig írásbeli felszólamlását a kitett 8 napon belől az adókövető hivatalnál írásban megtehesse. Kelt Debreczenben 1882. apr. 8. A városi tanács.

→ **A „Káviár“-ból** mely holnap kerül színre lapunk mai számának „Csaruk“ rovatában mutatványt közlünk, melylyel azt hisszük kellemes olvasmányt nyujtunk olvasóinknak. — Az eső előadás holnap lesz, melyre már eddig is igen sok jegyet elkaptokdakt. A darabot pénteken ismétlik, s e második előadásra is lehet előjegyeztetni.

→ **Az európai időjárás.** A légnyomás egész Európa felett magas volt a lefolyt heten; az idő csöndes és nagyobb részét derült. A légsúlyméri állás maximuma a kontinens északi részén volt, a relatív legalacsonyabb légsúlyméri állás a Középtenger medenczéje s az Adriai tenger fölött. Ez által a hideg északi-keleti áram állandóan vonulhatott Közép-Európa felé, a nappali és éjjeli hőmérsék közti ellentét mindig elesebb lón, s míg a hét elején egész Ausztria-Magyarország fölött meleg idő járás uralkodott gyakori viharjelenségekkel, 4-ke óta Közép-Oroszországtól délnyugati irányban vonuló fagyterület kellett konstatalni. Az 5—6-iki és 6—7-iki teljesen derült éjszakákon egész Kelet-Németországban és Ausztria-Magyarország keleti részében — 2 — 6 C. fokra süllyedt a hőmérő. 8-án éjjel a fagyterület jobban nyugotra vonult s átolele az osztrák alpesi tartományokat és Del-Németországot, míg Del-Oroszországban enyhébb idő mellett erős havazás állt be. Franciaországot és Olaszországot megkímélte az időjárás változása, a Balkán félszigetet is erős északi szelek uralkodtak. Az Adriai tenger keleti partjain a borra duhángolt. Tegnapelőtt óta az Adriai tenger déli részén megint gyorsan csökkent a légnyomás, mi által továbbra his időjárásra, északi szelekre és változó felhőzetre lehet kilátásunk.

→ **Chic az öngyilkosságban.** Párisban a legujabb divat ez idő szerint a chic-es, elegáns öngyilkosság, melynek kétféle pontja van: humoros vagy szentimentális. A világi, ki a legszebb paripákban lovagol a boulognei erdőbe, lovensenyekbe a legnagyobb összegekbe fogad, klubokban a legtöbb aranyt vesztii, legszebb maitresseket tart (kiknek persze fényesen berendezett lakás is kell), s végül aztán oda lyukad ki, hogy „tovább“ nem lehet menni, a boulevardtól bucsut kell venni: golyót ropít agyába, de nem akarhogy, hanem bizonyos chic-kel, pikáns módon. Nemrég egy világi, ki természetesen fenéki úrirtette az elvek poharát, rájött, hogy neki — főbe kell lőnie magát. Mielőtt azonban pisztolyt vett volna kezébe, egy papírdarabra következő szavakat írta: „H a l á l e s e t m i a t t z a r v a!“ Es ezt kiragasztotta aajtára. Azzal visszavonult szobájába és — puff! holtan feküdt pam-lagán. Kivánsága teljesült: egész Páris „trés chic“ nek találta azt a feliratos ideát. C h a b r i l l a t, az Ambigu színház igazgatója, már nem élvez, hanem szentimentális pointet csinált öngyilkosságának. Magához rendelte maitresse-t, a bájos Nanát. — Tudta jól, hogy esti 7 órák aajtára jön és csemetni fog; Ugy is történt Paff! Hanem Chabrilak nem halt bele. Barátjainak pedig így indokolá Nanája megcsaltását: „A z t a k a r t a m, h o g y N a n a m e l e g h o l t t e s t e t e s k ö l h a s s o n!“

→ **A nemzet császár komornyikja** A napokban volt Vilmos császár komornyikjának, Engel Adolfnak szolgálati jubileuma. A császár család tagjai ez alkalomból számos meglepő kitüntetésben részesítettek őt. A császár-
né egy mellútt küldött neki a császár arczképevel. A császárné szolgálatában álló hölgyek egy albumot adtak neki, melyben uraságának arczképei voltak. Az udvarmarsiál hivatal részéről Kansky titkos tanácsos gratulált neki. A két császár orvos pedig személyesen fejezte ki neki üdvöknatit. Megjelentek még nála

→ **A nemet császár komornyikja** A napokban volt Vilmos császár komornyikjának, Engel Adolfnak szolgálati jubileuma. A császár család tagjai ez alkalomból számos meglepő kitüntetésben részesítettek őt. A császár-
né egy mellútt küldött neki a császár arczképevel. A császárné szolgálatában álló hölgyek egy albumot adtak neki, melyben uraságának arczképei voltak. Az udvarmarsiál hivatal részéről Kansky titkos tanácsos gratulált neki. A két császár orvos pedig személyesen fejezte ki neki üdvöknatit. Megjelentek még nála

→ **A nemet császár komornyikja** A napokban volt Vilmos császár komornyikjának, Engel Adolfnak szolgálati jubileuma. A császár család tagjai ez alkalomból számos meglepő kitüntetésben részesítettek őt. A császár-
né egy mellútt küldött neki a császár arczképevel. A császárné szolgálatában álló hölgyek egy albumot adtak neki, melyben uraságának arczképei voltak. Az udvarmarsiál hivatal részéről Kansky titkos tanácsos gratulált neki. A két császár orvos pedig személyesen fejezte ki neki üdvöknatit. Megjelentek még nála

→ **Nem tesz semmit Hedges.** — Csak folytassa.

→ **Mivel ön ismét megnősült gróf ur.** Midőn a kocsiból kilépett a csarnokba maradt és mint egy eszevesztett ugrált a cseledség előtt, mert a larma ide csöditette őket, a legutabb szavakkal illette őnt és lady Hartledont.

→ **A vén boszorkány!** — dörögte a gróf. — A nélkül, hogy a meghalt nőm iránti tiszteletet megsértsem — javítja ki később magát.

→ **Azt hiszem, hogy időnkint örültségi rohamokat kap s erről teljesen megvagyunk győződve.** A házgondukné azt mondta ma reggel, hogy ő attól fél, hogy az öreg grófné bántalmazni fogja lady Hartledont, ha meglátja, — és én attól félek — hogy a gyermekeket elijesztette a grófnétól.

→ **A gróf sötét homlokával és erős léptekkel vette a nappali szoba felé útját,** hol az öreg lady egész valóságában feltalálható volt. Kisebnek és szelesebbnek nézett ki, mint azelőtt, orra még vörösebb s fúrjai még ferdebb állásnak voltak, mint rendszeren, különben még öltözeteben sem változott. Turbanja kedvence színe — cinkzöld — viselte, ruhája világos vörös, szaktaian lebbentyűkkel és szalagokkal megrakva, de még nem volt ebedhez öltözve. Szerencsére nem hallotta a gróf belesését, mert a várás alatt elaludt és csak akkor ébredt fel, midőn már a gróf előtte állott.

→ **Képzje most magának az olvasó az öreg, felcizcomázott terjedelmes nőt,** a mint harci tánczát járja és össze-vissza forog, mint egy vad indusnő.

→ **Hogy érzi ön magát asszonyom?** — kérde a gróf. — Ugyan meglepett engem.

→ **Félig sem úgy,** mint az ön gonosz levele engem. Ön gonosz ember! Ismét megnősült! ön — ön, nem találok szót, mely

Pückler és Perpuche ezüst asztali készletet Madai rendőrgazdát dig a császár kövevény tisztviselőnek küldött neki. A másodüdvöknatimhoz azo valamint a nagyhercegen még soká oly lúdig volt. Halas elismegzegné. A jubiláló köhogy ő hordta karján ben 1 1/4 órák a csMegrázta kezét s felszel valamit neki ifjuszáz meg száz olyaúdmiket az urakodórtöbb emléket eleveníteltalra mutatva, így szkotalon egy ezüst szkevaló évőszközlet. Legkomornyikot az hogne is megemlékezett

→ **Mariassallit** méltóságú m. kir. főlkedelemügyi miniszter 7-én 8210. sz. a. kelt m. k. közmunka és kivalameny hazaí vasvezető leiratot intezdelmi miniszter ur kövasutak mihez tartas hogy az előfordult allgett 10000 klgfr. hony kerék kocsiha nagy kerék kocsihaszarvarmarha rakható azon nehézségekre, mánokban érvényesfigyelmen kívül hagyából Ausztriaba küldenál különösen az általküldemények az osztrahányulattván. — amásikba kellene atekintve — a keés a szállitmányok kéa küldemény szállitásgitana, felhivom címimé megfelelően utatisztartományokba szautrdőket a fentiekre figy hogy a kocsiok legfeljelmális számú állatokkáról az érdekeltek tuddebrezteni kereskedel

→ **Gyilkosság b** írják: Csiti-Molnar Gán éjjel a botfai hegytanított meggyilkolta. a botfai hegyen Csit szedságában lévő szdesen a szőlőben lakvkegy károkat okozott. meztette, kerte szomsmalaczeit zárja el, így szőlőben; de Csiti-Me te a tanító figyelmeztedig annál szabadabbsul a szőlőben. Törtéder József tanító a Molnar György malacczok egyikét úgy taláeltörtött. Csiti Molnaralt, csak az alkalmatki a tanítón. Czedertlután ismét kiment György megtudván, lenitő hazatérőben volt, oly csapást mert fejsoly rögtön összerogyta-s ott több fejsecc

→ **Önre illenek.** Hamlet semmi sem önhöz képmár rég idejviszonzá Percival, urejtve. Ha emlékemhűtött halotti tor szMár tizennyolcz hónahalt, lady Kirton.

→ **— Tizennyolcz** Mande! — kiáltott az tizennyolcz évig gyaszozni kellett volna bársóhasem adtam vEs menniye kivis, még neje életébemélyből.

→ **— Jobban kelle** sem hogy lehagytam — Hohó, asszo vissza, hogy nem én hizelegte őt reám. Eg méltóságunk alatti és is sértik.

→ **— Hogyan meri** nak* nevezni. Nem v — Tehát az sényom, azonban nem s litni, érti ön? Hagyj

→ **— Nyugodni!** ménynek helyet csinál elkész leány. Gyönyv magát pirulás nélkül Sóhasem tartottam őt

→ **— Végy erőt** szükséged van arra. emelte fel a gróf kar felindulástól remegte volna meg az öreg g folyvást tombolt.

(Fol

